

Aqqalu C.Jerimiassen
Atassut

EM 2024/94_105
17. oktober 2024

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge de økonomiske konsekvenser af at rejsende børn op til 18 år, skal have priser som børn når de rejser via de offentligt ejede rejseselskaber. Undersøgelsen skal danne grundlag for at ændre reglerne for børnerabatter og skal forelægges for Inatsisartut senest FM2025.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge hvad det vil koste at pensionister får pensionistrabat året rund samt antallet af pensionistbilletter bliver ubegrænset, når de rejser via de offentligt ejede rejseselskaber. Dette med henblik på at ændre reglen om pensionistrabatter, så de bliver gældende året rundt og der bliver ubegrænset antal. Undersøgelsen skal danne grundlag for at ændre reglerne for pensionistrabatter og skal forelægges for Inatsisartut senest FM2025.

(Medlem af Inatsisartut Jens NapātôK, Naleraq)

Børns billetpriser er naturligvis et emne, der er værd at drøfte, men i Atassut vil vi hellere fokusere på selve kernen i spørgsmålet og ikke udelukkende på over- eller underskud i vores lands offentlige rejsebureauer. Som forælder til en 11-årig, der stadig opfører sig som et barn, er det svært for mig at forstå, hvorfor hun skulle betale som en voksen. Hun tænker stadig som et barn og er ikke i stand til at rejse selv som en voksen. Derfor forstår vi godt formålet med forslaget og dets budskab.

MEN! Vi i Atassut synes, det er lidt for ekstremt, at børn skal betale børnepriser helt til deres 18-års fødselsdag, og vi foretrækker en anden løsning. Vi ser hellere, at der indføres en ny kategori i de offentlige rejsebureauer for unge, der er konfirmerede. Efter konfirmationen skulle de ikke længere betragtes som børn, men heller ikke som voksne. Vi foreslår en ny kategori kaldet "ungdom / teenager", hvor unge kunne få en rabat på op til 25%, selvom de ikke længere betaler børnepriser, ligesom der er særlige priser for spædbørn.

Derfor foreslår Atassut følgende ændring til pkt.94:

"Regeringen skal udarbejde en bekendtgørelse om, hvordan unge, der er fyldt 13 år og ikke længere rejser til børnepriser i offentlige transportselskaber, kan få indført en ny kategori som 'ungdom / teenager', så de ikke betaler voksenpriser. Regeringen skal undersøge, hvor meget rabatten skal være, og hvordan dette skal finansieres, og bekendtgørelsen skal være færdig inden UPA 2025."

Til pkt.115:

I 2004, da jeg var på sprogkursus i Dublin, Irland, oplevede jeg noget vigtigt, som jeg aldrig har glemmt. Hver morgen tog jeg en lang bustur fra mine værtsforældres hjem til skolen. På busturene

bemærkede jeg ofte, hvordan ældre mennesker bare viste noget, når de steg på bussen. Selvom jeg kun var 17 år dengang og snart skulle fylde 18, var jeg meget nysgerrig på, hvad det var.

Senere fandt jeg ud af, at det var det såkaldte Free Travel Scheme, der gjaldt for alle over 66 år i Irland. De kunne simpelthen bare vise dette kort og rejse gratis overalt i landet. Ældre mennesker blev belønnet for deres arbejde, og denne ordning i Irland er noget, vi kan lære af. Vi kan undersøge, hvordan de kom på denne idé, og hvordan de finansierede den.

Ja, vores land er stort og spredt ud, men det bør ikke være en hindring for vores ældre medborgeres muligheder for at rejse. Vi som samfund skylder dem meget og bør anerkende deres bidrag. Det ville ikke være så usædvanligt, hvis vi som medlemmer af Atassut tydeligt støttede et sådant forslag, da det ikke er uden grund, at Atassut ofte omtales som de ældres parti. Vi har altid kæmpet for, at vores ældre skal kunne nyde deres pensionisttilværelse i tryghed her i landet. Vi har endda foreslået, at pensionister skal fritages for at betale skat, hvilket det regeringsbærende parti har støttet, selvom de tidligere har været imod det. Måske var det dog bare noget, der blev sagt for at tækkes vælgerne.

Vores pensionister bør have mulighed for at nyde deres sidste år på en god måde, hvor de kan rejse og besøge deres familier, selv hvis deres børn er flyttet til andre byer. Vi bør altid værdsætte familiebåndene mellem generationerne, som er en vigtig del af vores samfund. Børn elsker at være sammen med deres bedsteforældre, og bedsteforældrene får også stor glæde af samværet, hvilket både giver dem fysisk og psykisk velvære.

To af vores lands ejede rejseselskaber kan indgå særlige aftaler med bestemte krav. Et godt eksempel er, at ældre ofte ønsker at tage på krydstogt. Ved at omstrukturere Arctic Umiaq Line (AUL), som ejes fuldt ud af Royal Arctic Line (RAL), kan man spare penge på administration, ledelse og bestyrelse. Hvis AUL blev en afdeling under RAL, kunne besparelserne i ledelsen bruges til at dække udgifterne til ordningen. Det ville ikke være urealistisk at opnå dette, hvis RAL laver interne omstruktureringer.

Ligeledes er det muligt at finde løsninger gennem finansloven med Air Greenland (AG) og Disko Line (DL). Der er helt sikkert plads til forhandlinger, så vi kan finde en aftale, der kan gennemføres uden at belaste skatteydernes lommer.

Hvis ingen af disse forslag kan gennemføres, ønsker vi i Atassut også at foreslå, at pensionister i det mindste får store rabatter på rejser. For eksempel kunne en rejsebillet for pensionister inden for landet, enten med fly eller skib, koste 300 kr. Dette vil stadig give en beskedent indtægt, som kunne hjælpe med at dække omkostningerne.

Efter at have afgivet vores kommentarer og vist stor interesse for forslagene, vil vi fra Atassut henvise forslagene vedrørende pkt.94 og 105 til Finans- og Skatteudvalget.